Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi / Mayıs-Haziran-Temmuz-Ağustos Cilt: 11 Sayı:2
Journal of International Multidisciplinary Academic Researches / May-June-July-August Volume: 11 Issue: 2
2024
www.joimar.com

ANADOLU HALK KÜLTÜRÜNDEKİ "CİN" KAVRAMININ EDEBİYATA YANSIMASI: POPÜLER ÜÇ KORKU ROMANINDA (SİCCİN - BEŞ SEVİM - RÜYA TABİRLİ CİNPERİ YALANLARI - CİN ÇARPMASI) "CİN" KAVRAMININ ELE ALINIŞI[1]

THE REFLECTION OF THE CONCEPT OF "GI" IN ANATOLIAN FOLK CULTURE ON LITERATURE: THE CONCEPT OF "GENIE" IN THREE POPULAR HORROR NOVELS (SİCCİN - BEŞ SEVİM - RÜYA TABİRLİ CİNPERİ YALANLARI - CİN ÇARPMASI)

Ulviyya ALİYEVA

Doktora Öğrencisi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Yeni Türk Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye
***e-mail:** ulviye17aliyeva@gmail.com

ÖZET
Cinlerle ilgili söylenceler ve inanışlar, Anadolu halk kültüründe ciddi bir yer tutar. Hem korkulan hem de saygı duyulan varlıklar olan cinler hakkında çok fazla konuşulmaz, adlarından bile dolaylı olarak "üç harfliler" diye söz edilir. Buna rağmen haklarında çok konuşulmayan bu varlıklarla ilgili derlenmiş sayfalar dolusu söylence mevcuttur. Halk kültürünün edebiyatın sıkça yararlandığı kaynaklardan biri olması hasebiyle cinlerle ilgili bu söylencelerin de edebiyatın radarına girmesi kaçınılmaz olacaktır. Korku edebiyatı alanında eser veren pek çok romancı da halk kültürünün bu zengin hazinesinden yararlanarak cinleri romanlarında sıklıkla ele almıştır. Bu makalede cinlerin halk kültüründeki söylencelerden edebiyata geçerken nasıl bir yol izlendiği, cinlerin bir korku öğesi olarak günümüz romanındaki temsil biçimi popüler üç roman üzerinden gösterilmeye çalışılacaktır.
Anahtar Kelimeler: Korku edebiyatı, cin, cin çarpması, sözlü halk kültürü

ABSTRACT
Myths and beliefs about djinns have a serious place in Anatolian folk culture. Not much is said about the djinns, the feared and at the same time respected beings, and even their names are indirectly referred to as "three letters". Nevertheless, there are pages and pages of myths about these not much talked beings. In view of the fact that folk culture is one of the sources frequently used by literature, it is inevitable that these myths about djinns will also appear in literature. Many novelists who authored in horror literature have often dealt with djinns, drew on this rich treasure of folk culture. In this article, through three popular novels, we will try to illustrate the track followed in passing from myths in folk culture to literature, and the way in which djinns are represented as an element of fear in today's novels.
Key Words*:* Horror literature, djinn, djinn possession, oral folk literature

GİRİŞ

Anadolu sözlü kültüründe "korku" motifi geniş bir yer tutar. Korkuya dayalı bu hikâyelerin ve söylencelerin kökenleri aslında daha Orta Asya'ya kadar uzanır. Ay ve güneş tutulmaları, yıldırımlar, büyük doğal afetler, tehlikeli vahşi hayvanlar, zorlu geçen kışlar, kuraklık, düşman saldırıları, açıklanamayan başka doğa olayları, bulaşıcı hastalık salgınları ve ölüm olgusu eski Türk toplumunda başlangıçta korku hikâyelerinin ortaya çıkmasında etkili olan nedenler olarak sayılabilir. Türklerin Anadolu'ya yerleşmelerinden sonra İslamiyet'in ve Anadolu'da etkileşime girilen farklı toplumların (Kürtler, Araplar, Bizans, Ermeniler, Rumlar, Yahudiler

[1]Bu makalede "1950-2020 Yılları Arasında Yayımlanan Korku Temalı Romanlarda Anadolu Söylenceleri ve Masallarındaki Korku Öğelerinin Ele Alınış Biçimi" isimli doktora tezimizdeki verilerden yararlanılmıştır.

vs.) etkisiyle mevcut korku kültürü daha da zenginleşir. Mezopotamya mitolojisinden (Babil, Sümer, Akad vs.) gelen ögelerle bu kültür zenginleşmeye devam eder. Özellikle Kur'an'da yer alan şeytan, cin, Yecüc-Mecüc gibi varlıklarla ilgili sure ve ayetler bu korku kültürünün daha çok zenginleşmesine yol açar. Öte yandan Balkanlar'ın fethinden sonra Balkan coğrafyasında yaygın olan "vampir, hortlak, cadı" gibi korku ögeleri de Anadolu korku kültürüne dahil olur. Kafkasya'da yaşayan Türk toplulukları da tarih içinde Anadolu'ya göçleriyle beraber kendi korku hikâyelerini de getirirler. Tüm bu gelişmeler Anadolu'da dünyada eşine az rastlanır bir korku hikâyeleri literatürünü oluşturur. Bu hikâye ve söylencelerin yanında Türk masalları da korku literatürüne büyük katkı sağlar (Sarpkaya, 2014).

Bu zengin korku masalları ve hikâyeleri literatürüne rağmen Türkiye'de "korku edebiyatı" diyebileceğimiz alan oldukça sınırlı kalmıştır. Korku edebiyatının yararlandığı temel kaynaklar olan doğaüstü varlıklar ve mistik inançlar, Anadolu kültüründe ve İslamî kültürde de mevcut olmakla beraber bunlar zihinlerimizde nesilden nesile aktarılan cin, peri hikâyeleri olarak kalır ve Türkiye'de Batı'dakine benzer bir gotik edebiyat ortaya çıkmaz (Yücesoy, 2007). Türk kültürünün Batı kültüründen toplumsal yapı, dinî inançlar ve sanatsal kabuller yönünden farklı olması nedeniyle Türk edebiyatında bir korku edebiyatının ortaya çıkması gecikir.

Cumhuriyet'ten önce Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Gulyabani ve Cadı romanları 1913'te yayımlanır. Claude Farrere'nin 1911 tarihli La Maison des Hommes Vivants adlı romanı, Selim Nüzhet gerçek tarafından 1910'ların İstanbul'una uyarlanarak Ahmet Kâmil takma adıyla Canvermezler Tekkesi ismiyle önce 1921 yılında İleri gazetesinde tefrika hâlinde, sonra da 1922'de roman olarak yayımlanır. Suat Derviş'in yazdığı Kara Kitap 1920'de, Buhran Gecesi 1923'te, Ne Bir Ses Ne Bir Nefes 1923'te, Fatma'nın Günahı 1924'te yayımlanır. Nesrin Mengi'ye (2023) göre bu kitaplar, "gotik kapsamında değerlendirilen romanlar"dır. Bilcan Tunçtan (2018), Suat Derviş'in söz konusu romanları gotik edebiyata özgü bir tarzda yazdığını belirtir. 1928 yılında Ali Rıza Seyfi, Bram Stoker'in 1897 tarihli Dracula romanını Türkiye'ye uyarlamış ve kısaltılmış olarak Kazıklı Voyvoda ismiyle bastırmıştır. Yine aynı yıl Sami Aziz'in korku romanı Hortlayan Cellat yayımlanır. Nezihe Muhiddin'in 1929'da Benliğim Benimdir, 1934'te İstanbul'da Bir Landru isimli gotik sayılabilecek romanları yayımlanır (Yeşil, 2009).

1939'da Kenan Hulusi Koray'ın Bahar Hikâyeleri kitabı yayımlanır. Tunçtan'ın (2018) Kaya Özkaracalar'dan aktardığı üzere Koray "ilk özgün korku yazarı"dır. Kenan Hulusi Koray'ın Bahar Hikâyeleri adlı eserinde "Gece Kuşu", "Tuhaf Bir Ölüm", "Kavaklıkoz Hanında Bir Vak'a" ve "Bir Garip Adam" öyküleri kurgusal yönden farklılık arz etse de hepsi gotik edebiyatın başlıca temalardan biri olan "ölüm"le biter (Tunçtan, 2018).

1958'de Kerime Nadir'in "Türk edebiyatında özgün bir korku romanı örneği sayılabilecek" Dehşet Gecesi romanı yayımlanır (Tunçtan, 2018). Kerime Nadir'in Dracula romanından esinlenerek yazdığı Dehşet Gecesi (Yücesoy, 2007), edebi değeri çok yüksek olmasa da hayli başarılı bir korku romanı olarak nitelendirilir (Tunçtan, 2018).

1960-1980 yılları ihtilallerin ve siyasi kargaşanın, siyasi çatışmaların yoğun olarak yaşandığı dönemdir. Türkiye'de 1980'lere kadar -bildiğimiz kadarıyla- korku türünde -istisnalar hariç- pek eser verilmez. Bram Stoker'in Dracula romanından sinemaya uyarlanan, yapımcısı ve yönetmeni Francis Ford Coppola olan Dracula, 20 Şubat 1993'te Türkiye'de sinemalarda gösterime girer (Wikipedia, 2924). Farah Yurdözü'nün Madrit'te Metafizik Aşk romanının

1995'te, Sadık Yemni'nin Muska romanın da 1996'da yayımlanması ilginç bir tesadüftür. Bir korku klasiği olan Alacakaranlık Kuşağı TV dizisi ABD'de 1985-1989 yılları arasında 3 sezon 110 bölüm yayımlanır (Beyaz Perde, 2024). Bu dizi serisi daha sonra Türk televizyonlarında da yayımlanır. Bu dizinin ardından Stephenie Meyer'ın romanlarından uyarlanan beş fantastik filminden oluşan Alacakaranlık Efsanesi serisinin ilk filmi olan Alacakaranlık, 2008'de yayımlanır. İkinci film, 20 Kasım 2009'da, üçüncü film 2010'da yayımlanır (Wikipedia, 2024). Hem dizi hem de film serisi Türkiye'de korku edebiyatının popülerleşmesini sağlar. 2000'li yıllardan itibaren korku edebiyatı Türkiye'de geniş bir okuyucu kitlesi oluşturmaya başlar. Mehmet Berk Yaltırık, Seçkin Sarpkaya gibi araştırmacılar korku edebiyatı üzerine yoğun çalışmalar yaparlar, eserler ortaya koyarlar.

CİN KAVRAMI HAKKINDA

Dinî Literatürde Cin

Arapça kökenli "cin" sözcüğü, "örtmek, örtünmek, gizlemek, gizli kalmak" anlamlarına gelen "cenn" kökünden türemiştir. "Cin / cinnî" kelimesi ise "örtülü ve gizli şey" anlamına gelir (Yalçınkaya, 2020). Bazı İslam âlimleri bu varlıkların insanların tarafından görülemediği için "cin" olarak isimlendirildiğini söyler. Gûl, ifrit gibi çeşitli türleri olan cinler kadim Araplar'da bazen hin olarak isimlendirilir. Farsçada cin yerine peri ve dîv kelimeleri kullanılır. Cin kavramı farklı İslam âlimlerince "duyu organlarıyla algılanamayan, insanlar gibi akıl, şuur ve iradeye sahip olan, şekil değiştirebilen, yalın ateşten yaratılmış, Allah'ın emirlerinden sorumlu, mümin ile kâfir gruplarından oluşan, ruhani ve gizli varlıklardır" şeklinde tarif edilir (Yalçınkaya, 2020).

Kur'an'da adı "Cin" olan bir sure mevcuttur. Cinlerden sıkça bahsettiği için "Cin suresi" adını alan bu sure 28 ayetten oluşur. Surede ayrıca tevhit, peygamberlik ve öldükten sonra dirilmek gibi konulara değinilir." (Diyanet İşleri Başkanlığı, 2024).

"(Ey Muhammed!) De ki: 'Bana cinlerden bir topluluğun (Kur'an'ı) dinleyip şöyle dedikleri vahyedildi: 'Şüphesiz biz doğruya ileten hayranlık verici bir Kur'an dinledik de ona inandık. Artık Rabbimize hiç kimseyi asla ortak koşmayacağız.'"

İslam âlimi Taftazani cinleri "Cinleri, muhtelif şekillere girebilen ve kendilerinden 'insanlar açısından olağanüstü bulunan' fiillerin zuhur ettiği, ateşten yaratılmış latif cisimlerdir. Onların insanlar gibi hem mü'min hem de kafir olanları bulunmaktadır." şeklinde tanımlar (Yalçınkaya, 2020). Kur'an-ı Kerim'de cinlerin dumansız ateşten yaratılmış olmasından söz edilir (Aydın, 2021; Yalçınkaya, 2020). Yine Kur'an'da Zariyat suresi 56. ayette "Ben cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım." buyurulur (Kur'ân ve Meâli internet sitesi, 2024). Özetle İslam inancında cinler "ateşten yaratılmış, bedensiz, soyut, insan duyularıyla algılanamayan, akıllı ve sorumlu; ruhânî varlıklar olağanüstü bir mucize yoluyla dilediği bir insana/peygambere varlıklarını ve yaptıklarını hissettirebilen, ruhani varlıklardır." (Aydın, 2020), Hz. Peygamber'in hadislerinde, Yahudilik ve Hristiyanlığın kutsal kitaplarında da cinlerden söz edilir (Yalçınkaya, 2020).

Halk Kültüründe Cin ve Cin Çarpması

Cinler hakkındaki inanışlar ve söylenceler Türkler'de İslamiyet'i kabul etmeden önce de mevcuttur. Eski Türklerde çocuklar cinlere ve nazara karşı efsunlanır. Yine göz değmesine karşı bağ, bostan ve bahçelerde korkuluk ve nazarlık dikilir. Cin çarpan kimsenin yüzüne

soğuk su serpilir, sonra “kovuç kovuç” (kaç kaç) denilerek üzerlik ve öd ağacıyla tütsülenir. Oğuzlarda büyücünün adı “yelviçin”, cine de adı “yelvi”dir. Orta Asya lehçelerinde “arbağ” da büyü demektir. Eski Türklerde ağız kenarında çıkan uçuklara kötü ruhların yol açtığına inanılır, bu uçukların sahibi özel bir törenle efsunlanarak tedavi edilir. Buna “uçuklama”, tedavi edene de “uçukçu” denir (Şirin, 2009).

Halk anlatılarında ve halkın günlük yaşamında “cin” doğrudan telaffuz edilmekten korkulan bir isimdir. Bu yüzden günlük hayatta ve anlatılarda “Bizden Yeğler, İyi Saatte Olsunlar, Bizden İyiler, Pirabok, Pirelik, Kepoz, Piraboçik, Pispatik, Üç harfliler, Ecinni, Arap, Gaipdenler, Çarşamba Karısı ve Zurnacı, Bicik, Concolos, Andık, Geçkin, Gezer, Ibrık Kalfa, İfrit, İbliz, İli, İliyertemi, İsmi Lazım Değiller, Keruş, Korkut, Orak, Sayıp, Tarlagazan, Ecin, Öcü, Umacı, Uçuk, Cinka” gibi dolaylı isimlerle anılır (Gözelce, 2022). “Doğu Karadeniz’de ise bu varlıklara; “dışarı şeri, dışarılık, cin, obur, kuyruklu, cazı, goncoloz, meşe/yaban adamı-germakoçi, minnet, mulât, mayisa, hupur, peri” gibi adlar verilir (Kolot, 2019). Berna Kolot (2019), Trabzon Akçaabat Demirciköyü’nde “dışarşerliler [cinler]” üzerine yaptığı bir araştırmada bu köyde yaşanan cinlerle ilgili toplam 28 vaka derlemiştir.

Cinler insanların karşısına “kuş, otuz renkli bir kuş, oğlak, keçi, köpek, köpek yavrusu, kara köpek, beyaz köpek, kedi, sarı kedi, kara kedi, konuşan kedi, siyah bir kedi yavrusu, çok iri bir kedi, tavşan, kurbağa, öküz, alnında bir tek gözü olan öküz, yılan, kara yılan, çok iri, sakal gibi kılları olan yılan, örümcek, inek, tilki, siyah bir tilki, bir ayağı olmayan eşek, katır, keçi ile tavşan karışımı bir yaratık, domuz, altı kafalı ejder, civciv, tavuk, tüysüz tavuk, güvercin, keklik, hindi, deve, kuzu, sabah dört ayaklı olup gece altı ayaklı olan kuzu” (Küçükyıldız, 2022) gibi hayvan biçimlerinde çıkar. Bunun yanında cinler insanların karşısına kadın veya erkek biçiminde de çıkar. Görünümleri çok uzun boylu, “topukları önde, ayak parmakları arkada, giyiniş ve kıyafeti insana benzeyen, fakat ayakları ters, hızlı yürüyen, sivri kafası ve kulakları sivri, ayakları ve elleri kıllı, cücenin küçüğü, çirkin varlıklar” (Küçükyıldız, 2022) seklindedir. Cinler, Erzurum’un Tortum ilçesinde halkın memoratlar hakkındaki inancı konusunda yapılan bir araştırmada ise “kısa vücutlu, mantar başına benzer başlı, yumuk elli varlıklar olarak tahayyül edilir. Kimi anlatılarda boyları minare gibi çok uzun, ayakları insan ayağı gibidir ancak geriye dönüktür; çok rahat kılık değiştirebilen, iri vücutlu, çok ağır, kılık değiştirmedikleri sürece çirkin, özellikle yaşlı kadın şekline girdiklerinde yüzleri çok uzun ve ağız ve burunları yamuk” varlıklar olarak tasvir edilir. Yine bu yörede insanların cinlerle yakın ilişki içine girdiğine, cinlerle evlenip çocuk sahibi olduğuna, cinlerin insanlara zarar verdiğine, musallat oldukları insanların çocuklarına da eziyet ettiklerine, doğum yapmış kadınların bebeklerini boğduklarına ya da kendi hasta ve zayıf bebekleriyle değiştirdiklerine, cinler akan bir suyun karşı tarafına geçemediklerine inanılır (Kızıloğlu, 2013).

Halk anlatılarında insanlar zaman zaman cinlerle karşılaşır. Halk kültüründe cinler İslamiyet’i kabul eden, Müslümanlara iyi davranan “iyi cinler” ve İslamiyet’i kabul etmeyen, şeytan olarak adlandırılan, insanları yoldan çıkaran, korkutan, insanları cezalandırmak için çeşitli oyunlar oynayan “kötü cinler” olmak üzere iki gruba ayrılır. Bu karşılaşmalarda bazen insanlar cinler tarafından korkutulur. Cinlerle yaşandığı iddia edilen bu deneyim halk arasında “cin çarpması” olarak adlandırılır. Anadolu’nun pek çok yerinde cin çarpması vakası anlatıları tespit edilmiştir (Çobanoğlu, 2021). Çobanoğlu (2021) Türk Halk Kültüründe Memoratlar ve Halk İnançları adlı kitabında Anadolu’nun farklı şehirlerinde insanlarla cinlerin karşılaşmasına dair tam 107 anlatı tespit etmiştir. Halk arasında insanların psikolojilerinin ve ruhsal sağlıklarının bozulması hatta fizyolojik olarak da vücutlarında eğrilme, yamulma benzeri özelliklerin meydana geldiği kimi vakalar cin çarpması olarak nitelendirilir (Kolot,

2021). Halk anlatılarında cin çarpması hadisesinin insanların cinlerin insanlara kızması sonucunda cinlerin öfkelenerek insanları çarpması yani insanları bir çeşit cezalandırması olarak algılanır. Çarpılma olayının sonrasında insanlarda kötürüm ya da beyinsel özürlü kalma, yüz felci/felç geçirme, ağzın yüzün büzülüp eğilmesi, inme inmesi ve konuşamaz hâle gelme, dil tutulması, kolun çolak olması, kendini kaybedip çırpınma, sayıklama, yürürken dengeyi kaybetme, ayakların aniden tutmaması, kirli, pis, saçlı sakallı dolaşma isteği, mevsime uymayan kıyafetler giyme, eklem kasılması ve delilik" belirtileri görülür (Kolot, 2021). Akşam vakitlerinde tekinsiz mekânlarda gezmenin, cinlere zarar vermenin, cin düğününe denk gelmenin, cinlerin evlilik teklifini reddetmenin, soğan sarımsak kabuklarını yakmanın ya da bunlarla banyo veya tuvalete girmenin, cinlerle karşılaşılmanın başka insanlara anlatılmasının (Kolot, 2021), akşam ezanından sonra dışarı pis su, sıcak su dökmenin, yatakta yemek yemenin, dışarıda hacet giderirken "destur" diyerek izin istememenin, saçak altında, ağaç altında uyumanın, denize tuvaletini yapmanın (Beyaz, 2018), bulaşık sularını veya sıcak suyu akşam saatlerinde açığa ya da kapı önlerine dökmemeli, açık yerlerde tuvalet ihtiyacını gidermemeli, karanlık ve pis yerlere girerken, Bismillah, destur, tu tu tu de"memenin (Duvarcı, 2005) cinlerin insanları çarpmalarının temel nedenleri olduğuna inanılır.

Mardin Artuklu ve Mardin'in yakın ilçeleri olan Kızıltepe, Nusaybin, Midyat ve Savur yörelerinde yapılan bir araştırmada bu bölgede cinler ve cinlere bağlı inanışlar konusunda zengin bir anlatı geleneğine rastlanır (Balıkçı, 2023). Nevşehir efsaneleri üzerine yapılan bir araştırmada cinlerden ve perilerden söz edilir (Alptürker, 2013). Halk anlatılarının ve söylencelerinin yanı sıra manilerde, türkülerde ve bilmecelerde de cinlerden söz edilir (Sıbıç, 2000). Bunun yanında "cin" kavramı Türkçede bitki, hayvan, eşya, alet ve hastalık adlarında, coğrafya ve meteoroloji terimlerinde, deyim ve atasözlerinde de kendine yer bulmuştur (Sıbıç, 2000).

SİCCİN - AMEL DEFTERİ

Olay Örgüsü

Ele alacağımız ilk eser, Şafak Güçlü'nün Siccin - Amel Defteri adlı romanıdır. Eda, İstanbul'dan ayrılıp küçük bir Ege kasabasının bir köyüne yerleşir. Kasabaya geldiğinde Türkan'ın Yeri isimli kafe/pastaneyi işleten Türkân'la tanışır. Cuma Bey ölünce dükkânı pavyonlardan kurtardığı Türkan'a bırakmıştır. Eda kırk hanelik ıssız köyde harabeye dönüşmüş eski bir taş eve yerleştiği günün ertesi, Ebe Ana isimli bir kadın kendisini ziyarete gelir; buranın mazbut bir köy olduğunu, bunu unutmaması gerektiğini söyler. İnsanları elli yıl önce cinlerin lanetiyle katledilen bu köy, günahkâr bir köydür. Bu katliamdan sonra ne zaman bir günah işlense bu günahı işleyenin ya da işleyenlerin cinler tarafından cezalandırılacağına inanılır. Eda köyün imamına gelir; ormanda çocuklar gördüğünü, bu çocukların aslında cin olduğunu anlatır. Bu olaydan sonra Eda İstanbul'dan kaçıp neden buraya geldiğini hatırlamaya çalışır. Evine döndüğünde Ebe Ana'yla karşılaşır. Ormanda gördüğü varlıkların kim olduğunu sorar. Ebe Ana onların "Siccin'in lanetli uşakları, cehennemin askerleri, dumansız ateşten yaratılmış iblisin cinleri" olduğunu söyler. Bir zamanlar bu köyün cinler tarafından katledildiğini, Eda'nın geldiği gece de bu lanetin geri döndüğünü söyler. Ebe Ana bir ayin eşliğinde bez çaputa sarılmış nesneleri ormandaki kuyuya atarak bir büyü yapar ve cinleri çağırır. Eda'nın köydeki tek arkadaşı Müzeyyen sevgilisi Ömer'le buluşmaya gideceği bir gece köyün bazı erkekleri tarafından tecavüze uğrar. Evine dönen Müzeyyen babası tarafından öldürülmek istenir. Müzeyyen kaçarak Eda'nın evine sığınır. Ebe Ana Eda'nın

evine gelerek Müzeyyen'i vermesini ister. Müzeyyen için yapılacak bir şey kalmadığını, Müzeyyen'in adının Siccin'e yazıldığını söyler. Eda arabasıyla Müzeyyen'i de alarak kaçar ve Türkân'ın evine sığınır. Türkân Eda'yı kandırır. Müzeyyen'e tecavüz eden Musa, Hasan ve Selim gelip Müzeyyen'i alırlar. Eda köyün imamına gidip yardım ister. İmam, kızı kurtarmanın tek yolunun Siccin'i yok etmek olduğunu söyler. Siccin'i aldığında da ormandaki cinlerin kendisini yok etmek isteyeceklerini de ekler. Köyün diğer tarafındaki büyük boş arazide Müzeyyen'in düğünü için hazırlıklar yapılır. Düğün alayı oyun havaları eşliğinde büyük araziye geldiği sırada Eda da Ebe Ana'nın evindeki Siccin defterini yok etmeye çalışır. Eda Siccin defterini bulur ama defter bomboştur. Ebe Ana'nın evinde defteri ararken Eda evde küçük bir kız çocuğuna rastlar. Dışarı çıktıklarında kız ormana doğru kaçar. Eda ormanda küçük kızı bir ağacın altına saklanmış olarak bulur. Ormanı bitimindeki meydanda düğün tüm hızıyla devam eder. İçkinin tesiriyle kendinden geçen kadınlar ve erkekler şehvetin esiri olmuş biçimde birbirlerini tahrik ederek dans ederler. Düğün alanı kendinden geçmiş günahkârlar topluluğunun ayinlerini andıran ritüeline dönüşür. Eda yere düşer, kalkmak isterken büyük bir yarığın içine düşer. Türkan bir bıçakla imamın boğazını keser. Cinler düğünü basar. Tüm köy halkını kemiklerini kırarak cezalandırır. Küçük kız Türkan'ın üzerine atlayarak onu elleriyle parçalar. Eda Müzeyyen'in yüzündeki kırmızı örtüyü kaldırdığında onun Müzeyyen değil kendisi olduğunu fark eder. Eda aslında Müzeyyen'in ta kendisidir. Müzeyyen aslında bir akıl hastanesinde tedavi görmektedir. Doktor Burak Müzeyyen'in geçirdiği bir sinir krizi sonrasında öğrencilerine Müzeyyen hakkında bilgi verir: Müzeyyen'in annesi Türkan kocası ölünce kendini içkiye vurup şehvete esir olur. Küçük kızını babaannesi Ebe Ana'ya bırakıp her gece başka bir erkekle birlikte olur. Türkan bir gece kızını ormana götürüp bırakır. Ormandaki yaratıklar Müzeyyen'e dokunmaz. Müzeyyen kendince ormandan kendini koruyan cinlerle birlikte döner. Annesi zamanla eve de erkekler getirmeye, onlarla evde birlikte olmaya başlar. Müzeyyen büyüdükçe güzelleşir. Eve gelen erkekler Müzeyyen'i de taciz etmeye başlarlar. Müzeyyen babaannesinin verdiği bir deftere yaşadığı kötülükleri yazar. Babaannesinin kendisine anlattığı Siccin hikayesine inanarak bu defterin Siccin defteri olduğuna inanmaya başlar. Gerçekte ise Müzeyyen bir gece sevgilisi Ömer'le ormanda buluşmaya gittiği sırada köyün gençleri tarafından tecavüze uğrar. Müzeyyen bu olayı annesine anlatır. Ama annesi oralı bile olmaz. Bir an önce Müzeyyen'i Ömer'le evlendirmek ister. Düğün gecesi Müzeyyen cinnet geçirerek kendisine tecavüz edenleri ve tüm köy halkını katleder. Kendini yaşadığı bu travmadan kurtarmak için de kişilik bölünmesiyle zihninde Eda'yı oluşturur. Eda üzerinden de Siccin aracılığıyla geçmişiyle yüzleşir (Güçlü, 2019).

Siccîn Romanında Cinlerin Ele Alınış Biçimi

Arapça "sicn" kelimesinin çoğulu olan "siccîn"in tanımlarından biri "kâfirlerin amellerinin yazıldığı kitap"tır (Üzüm, 2000). İslam âlimlerinden Zemahşerî, illiyyîn ve siccînin iki ilâhî kitap olup illiyyînde meleklerle sâlih kimselerin ve cinlerin, siccînde ise şeytanlarla fâsık [günahkâr, U.A.] insanların ve cinlerin amellerinin [bir kimsenin dinin buyrukları uyarınca yerine getirdiği, yaptığı işler. U.A.] yazılı olduğundan söz eder. Kötülüklerin insanı cehenneme götürecek olması, [cehennemin zihinlerde en aşağılarda yer aldığının düşünülmesi, U.A.], bu defterlerin çok aşağı bir yerde bulundurulması nedeniyle "siccîn" olarak anılır (Üzüm, 2000). Siccîn romanında "Amel Defteri" alt başlığı da "Siccin" kavramının "kötüler"in amellerine (günahkâr eylemlerine) ait bir roman olduğuna vurgudur. Romanın başında romanda anlatılanların inandırıcılığını sağlamak için Kur'an'dan bir alıntı yapılır:

"Siccîn' nedir bilir misin?" O, günahkârların amellerinin sayılıp yazıldığı bir kitaptır!'

Mutaffifin Suresi, 8-9. Âyet" (Güçlü, 2019)

Siccin - Amel Defteri'nde "siccîn" içinde kötü cinlerin yaşadığı çok derin ve karanlık bir kuyu olarak tasvir edilir. Cinler bu kuyudan (siccîn) yeryüzüne çıkar:

"…Yerin binlerce kilometre altından, cehennemin kalbinden gelen yaratığın homurtuları gibi yükselen sesler, kuyunun derinliklerinden geliyor gibiydi. […] Az önce küçük kızın peşinden koşan iblisin küçük cinleri, şimdi saklandıkları ağaçların arkasından çıkmış küçük kıza doğru yaklaşıyordu." (Güçlü, 2019).

Romanın baş kahramanı Eda'nın geldiği köyün sakinlerinden Ebe Ana köydekileri siccîn konusunda uyarır:

"…Size diyorum ayağınızı denk alın, günahtan uzak durun, Siccîn'e yazılanlardan olmayın! […] İblisin cinlerinden Allah'a sığının, kötülüklerden Allah'a sığının." (Güçlü, 2019).

Ebe Ana'nın sözünü ettiği cinler büyük bir yangın çıkarmış, günahkârları yakalayıp tek tek avlayarak cehennemin derinliklerine sürüklemişlerdir (Güçlü, 2019).

Köyün bir başka sakini olan şehvet düşkünü Âdem de adı Siccin'e yazılan biri olarak cinlerin gazabına uğrar ve korkunç bir şekilde cezalandırılır:

"…Kafasını kaldırdığında küçük kız çocuğu; morarmış yüzü korkunç beyaz gözleri ve ürkütücü ifadesi ile ona bakıyordu. […] Bir anda korkuyla kafasını kaldırdığında, iblisin küçük cinlerinin, korkunç bakışlarıyla kendisine bakmakta olduğunu görmüştü. […] Gözleri kan kırmızısı alev alev yanan bakışlarıyla ölüm kusan küçük cin, simsiyah olmuş küçük dudaklarını araladığında, kurtlar ve solucanlar da süzülerek ağzından dışarıya çıkıyordu. Adem küçük kızın bir anda gözlerinin içine baktığında cehennemi ve oradaki azabı görmüştü.

Tam o anda birden vücudu şiddetle yukarı doğru yükselen Adem, boşlukta bir askıdaymış gibi kalmış ve hemen akabinde de vücudu şekilden şekile girerek cin çarpmasına maruz kalmıştı.

Tüm kemiklerinin eklem yerlerinden çıkan o iğrenç kemik sesi, taş yolda yankılanıyor ve bu kulakları sağır eden sese çocukların kahkaha dolu çığlıkları eşlik ediyordu." (Güçlü, 2019)

Âdem halk anlatılarındaki cin çarpması vakalarına benzer bir âkıbete uğramıştır:

"Sol eli bileğinden geriye doğru dönmüş, sağ kolu ise komple bükülmüş ve arkada 'Z' çizer bir şekilde kalmıştır." (Güçlü, 2019)

Eda'nın ormanda gördüğü "Yüzleri ölü yüzü gibiydi… Yüzlerinin her yanını kaplayan siyah damarları ve derin kesikleri vardı…" diye tasvir ettiği cinleri Ebe Ana da "…Siccîn'in lanetli uşakları… Cehennemin askerleri, dumansız ateşten yaratılmış İblis'in cinleri!" şeklinde tasvir eder (Güçlü, 2019). Buradaki "dumansız ateşten yaratılmış" tanımlaması da yukarıda sözünü ettiğimiz dinî kaynaklarda yer alan cin tanımıyla aynıdır (Yalçınkaya, 2020).

Köyün sakinlerinden Emine, gelini Kevser'in düşük yapmasını engellemek için cinlerin yardımıyla "büyü"ye başvurur. Ormandaki derin bir kuyunun başına gelerek gelinine ait birtakım nesneleri kuyuya bırakır:

“Ya kahnar… Ya cin! […] Son bağırışı, cehennemin en derin kısımlarına kadar inmişti. Elindeki paçavra tomarını karanlık kuyunun dipsiz derinliklerine fırlatıp atmıştı. Cinler Emine’nin davetini kabul etmiş ve paçavra tomarına sarılmış olan Kevser’in saç tırnak ve elbisesinden kumaş parçasını bir şölen yemeği gibi yiyerek anlaşmayı perçinlemişti…” (Güçlü, 2019)

“Anadolu’daki yaygın inanışa göre, cinler çoğu zaman insanları delirten, şaşkın ve perişan eden, hasta eden, büyücülere yardım ederek kötülüklere yol açan varlıklar olarak bilin”ir (Sipahi, 2006). Ebe Ana da başka büyücüler gibi cinlerden yararlanmıştır.

Siccîn - Amel Defteri romanının sonunda Müzeyyen ile Eda’nın aslında aynı kişi olduğu, olayların akıl hastanesinde yatan bir hastanın zihninde uydurduğu şeyler olduğu anlaşılır. Eda yaşadığı tecavüz olayı sonrasında kişilik bölünmesiyle Müzeyyen karakterini yaratmış, çocukluğunda ninesinden dinlediği hikâyelerin etkisiyle düğününde gerçekleştirdiği katliamı cinlere mâl etmiştir. Aslında romanda cinlerle ilgili olarak anlatılanların bir çeşit rüya yahut halüsinasyondan başka bir şey olmadığı ortaya çıkar.

BEŞ SEVİM APARTMANI - RÜYA TABİRLİ CİNPERİ YALANLARI

Olay Örgüsü

Bu bölümde ise Mine Söğüt’ün Beş Sevim Apartmanı - Rüya Tabirli Cinperi Yalanları adlı eseri üzerinde duracağız. Kısa boylu, çilli ve kızıl saçlı bir çocuk olan Samimi’nin annesi, kocası ölünce oğlunu İstanbul Nişantaşı’ndaki beş odalı bir evde yaşayan halasına bırakır, Amerikalı bir adamla evlenerek Amerika’ya yerleşir. Yılda bir kere bir saatliğine oğluna uğrar. Uğradığında da Samimi’yi kucağına alıp doya doya sevmez. Anne sevgisine hasret büyüyen Samimi yıllar boyu annesizliği sindirmiş gibi yapar. Samimi’nin halası Müzehher Hanım akıllı uslu, varlığıyla yokluğu bir yeğeninden gayet memnundur. Samimi yıllarca kendine reva görülen nahoş şeylere sessiz kalır. Samimi’ye bu suskunluk oyununu öğreten rüyalarına giren cinler ve perilerdir. Yıllar boyunca içindeki cin peri arkadaşlarını kimseye hissettirmeden kalabalıklar içinde yalnız yaşamaya devam eder. Samimi otuz yaşına geldiğinde kendisinden on beş yaş büyük neşeli, mahcup ve çilli bir kadın olan Gülizar’a âşık olur. Cin ve peri arkadaşları gidip aşkını itiraf ederse kendisini de Gülizar’ı da öldüreceklerini söyleyerek Samimi’yi tehdit ederler. Otuz yıl boyunca yaşamını şenlendiren, yaşamını katlanabilir kılan rüyalarının yegâne kahramanı cinler ve perilere çok kızar. Artık otuz yaşında bir psikiyatr olan Samimi bir daha cinler ve perileri rüyalarına sokmayacağına yemin eder. Gerekirse hayatı boyunca hiç uyumayacak ve cinlerle perilerden intikam alacaktır. Âşık olup aşkını yüreğine gömdüğü o yıl halası ölür. Beş odalı, kasvetli, kocaman evde tek başına kalır. Klinikteki işinden kovulur. Samimi eve kapanarak tüm dünyayı cinlerle perilerin olmadığına inandırmaya karar verir. Nöroloji ve psikiyatri uzmanı olan Doktor Samimi cinler ve perilerin trigeminel nevralji, epilepsi, obsesif kompulsif bozukluklar gibi bilimsel hastalık adı altında insanların içine girip insanları kandırdıkları gibi doktorları da kandırdıklarına inanır. Samimi yıllar boyunca cinler hakkında yazmaya devam eder. Sonunda cinlerle perilerin başka insanlar üzerindeki etkilerini, çalışma biçimlerini, insanları nasıl ele geçirdiklerini gözetlemeye, cinlerle perilerin mahrem dünyasına sızmaya karar verir. Cihangir’de bir komisyoncudan her katında tek odalık bir daire bulunan metruk durumdaki Beş Sevim Apartmanı’nı satın alır. Binanın beş odasını da halasının evinden kalan eşyalarla gelişigüzel dayayıp döşer. Akıl hastanesinde asistanlık yapan bir arkadaşının yardımıyla Pürtelaş Sokağı’ndaki bu apartmana ikisi erkek üçü kadın beş akıl hastasını gizlice yerleştirir. Bu beş hastanın beşi de başı daha

önce cinler ve perilerle derde girmiş kimselerdir. Samimi de Beş Sevim Apartmanı'nın bodrum katına yerleşir. Samimi bu apartmanı almadan çok önceleri, Beş Sevim Apartmanı'nda Beş Sevim Huriye Hanım isimli bir kadın yaşamaktadır. Geçmiş zamanda Huriye Hanım'ın doğurduğu beş kız çocuğu da doğumdan hemen sonra ölür. Kocası Huriye'yi terk eder. Huriye Hanım beş kedi alıp bunlara ölen beş kızının ismini verir. Bir gün kayıplara karışan Huriye Hanım'ın cesedi Merkez Efendi Türbesi'nde Rahime Hatun'un mezarının üzerinde bulunur. Ölen kadının üzerinde uyuyan beş kedi olduğu görülür. Mahalleli bu olaydan sonra zaman zaman kedi sesleri duyulan Beş Sevim Apartmanı'nın cinli perili bir yer olduğuna inanmaya başlar. Doktor Samimi apartmandaki beş hastayı incelemeye, gözlemlemeye koyulur. Onları her gün dinler. Anlattıklarıyla dosyalarında yazılanları karşılaştırır: Birinci katta yaşayan Oğuz, çocukluğunda duyduğu bir söylentiden hareketle on beş yaşına geldiğinde bir ekmek bıçağıyla annesini yedi yerinden bıçaklayarak öldürür. Sonra akıl hastanesine kapatılır. İkinci katta bir nemfomanyak olan ve seksen yaşında bir cadı olduğuna inanan Yeşim yaşar. Yeşim, annesi öldükten sonra anneannesinin yanına yerleşir ve her üç ayda bir bebek düşürür. Anneannesini kendisini cinlerin kandırdığına, erkeklerle yatmaya zorladığına inandırır. Anneannesi Yeşim'i mahalledeki Cinci Ziya Hoca'ya götürür. Yeşim'in bu olaydan sonra yapacağı tüm düşüklerin babası Ziya Hoca olur. Anneannesini oturdukları evin beşinci katından aşağı attığı için akıl hastanesine yatırılır. Üçüncü katta varlıklı bir ailenin intihara eğilimli çocuğu Yusuf yaşar. Tek derdi kendini öldürmek olan Yusuf, çocukluğundan beri sürekli kendisine zarar verir. Yusuf bir akıl hastanesine yatırılacağını anlayınca bir gece babasının demir ökçeli rugan ayakkabısının topuğuyla annesinin başını parçalayarak annesini öldürür. Yusuf bir akıl hastanesine kimsesiz ve kimliksiz biri olarak yatırılır. Dördüncü katta cinsel kimlik sorunu yaşayan Elif isimli genç bir kız yaşar. Elif on yedi yaşına geldiğinde, annesi yeni eşinden bir erkek çocuk doğurur. Elif annesinin bir erkek çocuk doğurduğunu öğrenince eline boya ve fırça alarak evin her tarafına kocaman harflerle "bir erkek çocuk öldürüldü" diye yazar. Elif'in çıldırması üzerine akıl hastanesine yatırılır. Elif bir erkek çocuk öldürüldü cümlesiyle kendisine bir duvar örerek o duvarın arkasına saklanır. Beşinci katta yaşayan Melike anneannesinin Rize'nin Rum köylerinde yaşayan bir kadın olduğuna inanır. Melike aslında Balat'ta babasız olarak doğmuş bir çingene kızıdır. Melike bir gece rüyasında babası zannettiği adamın kendisini annesi ve anneannesi yüzünden terk ettiğini söylemesi üzerine annesinin ve anneannesinin boğazını jiletle keserek onları öldürür. Samimi her kattaki hastayla ilgili araştırmalarını sürdürürken bir yandan cinlerle ilgili araştırmalarına devam eder. Cinlerin dört yüz ila bin yaşına kadar yaşadıklarını, ışık hızıyla hareket edebildiklerini, insanlardan bambaşka bir zaman ölçüsü içinde var olduklarını tespit eder. Cinlerin insanın vücuduna girip insan vücudunda dolaşabildiklerini, fizyolojik hastalıklara da sebep olduklarını keşfeder. Boynunda çıkan kara sivilcenin cinlerin vücuduna gireceklerine dair gönderdikleri bir işaret olarak algılar. Zamanla Doktor Samimi cinlerin kendisine önce bir hayal olarak yaklaşacağını, sonra vücuduna gireceğini düşündüğü için aynalara bakmamaya, aynaları kırmaya karar verir. Cinler damarlarını tıraş bıçağıyla kesmesi için kendisini kışkırtır. Tüm tıraş bıçaklarını atar. Tüm ampulleri kırar. Eve ışık girmesin diye tüm perdeleri kapatır. Doktor Samimi sonunda cinlerin içine girdiğini düşünür. Bir haziran sabahı erken saatlerde mahallenin kedileri yine canhıraş çığlıklar atmaya başlar. O sabah Doktor Samimi zehirli bir iğneyle beşinci kattan başlayarak beş hastanın beşini de öldürür. Bodrum kattaki odasına inerek günlüğüne cinlere yenildiğini; insanların bu cinayetleri cinlerin hakimiyetine girdiği için işlediğini, doktorların ise delirdiği için işlediğini söyleyeceklerini yazar. Cinlerle perilere baş kaldırdığını itiraf eder. Doktor Samimi tüm kapıları kırıp çocukluğunun hınzır cinlerini serbest bırakmıştır. Bunu yaparak da artık şeytanlaşmıştır. Doktor Samimi cinayetleri işledikten birkaç saat sonra gaz dökerek tüm apartmanı ateşe verir. Yangın yarım saat sürer. Yangını söndüren itfaiyeciler beş katta hiç

cesetle karşılaşmaz. Bodrum katta Doktor Samimi'nin bedeninden arta kalanları ceset torbasına zorlukla doldururlar (Söğüt, 2016).

Beş Sevim Apartmanı - Rüya Tabirli Cinperi Yalanları Romanında Cinlerin Ele Alınış Biçimi

Beş Sevim Apartmanı romanında "cin" temasının bir bilim insanı, bir psikiyatr doktor ekseninde ele alması ilginçtir. Cin konusu ülkemizde inanca ve özellikle de Müslümanlığa odaklı bir konu olduğu için genellikle pozitif bilimlerle uğraşan insanlar tarafından bazen bir safsata, boş ya da batıl bir inanış olarak kabul edilir. Bu romanda bir psikiyatr doktor olan Samimi, cinlerin varlığına inanır. Günlüğüne cinlerle ilgili olarak Kur'an'dan yaptığı ayetleri not eder:

> "Ben cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.
> […]
> Ey Muhammed de ki: Cinlerden bir topluluğun Kur'an dinlediği bana vahi oldu.
> […]
> Cinleri de daha önce dumansız ateşten yarattık.
> […)
> Cinler yalın bir ateşten yaratmıştır" (Söğüt, 2016).

Samimi, trigeminal nevralji, epilepsi, paroksismal rahatsızlık, obsesyonel nevroz, obsesif kompulsif bozukluk gibi pek çok psikolojik rahatsızlığın sebebi olarak cinleri görür (Söğüt, 2016) Samimi bilim adamlarının soyut olayları metafizik, fizik ötesi gibi gösterişli kelimelerle anlatarak bir kenara itmeyi sevdiklerini; nörolog ve psikologların cinlerle perilere dayanan hikâyeleri idrak yanılması olarak yorumladıklarını düşünür. Samimi'ye göre insanların içine girerek insanların içini oyan, insanları istediklerine inandıran "kandırıkçı cinler, düzenbaz periler, iğrenç ifritler" (Söğüt, 2016) doktorları da kandırmaktadır.

Psikiyatr Doktor Samimi'nin otuz yaşına kadar rüyalarına girerek bu rüyaları bir eğlenceye dönüştürür. Samimi otuz yaşına geldiğinde bir kıza âşık olur ama cinler onu kızdan uzak durması için kendisini de kızı da öldürmekle tehdit ederler. Samimi bu noktadan itibaren cinlerden intikam almaya karar verir. Bu "zamansız ve mekânsız bir dünyanın kötü kalpli yaratıkları", "bedensiz olmanın hıncını bedenlilerden çıkaran kötü kalpli yaratıklar, "bu tozu dumana katan, kara gözlü, saldırgan, bencil, bedensiz varlıklar, sadece ve sadece kendilerine inanıldığı müddetçe var" oldukları için Samimi insanları cinlerin olmadığına ikna ederek onlardan intikamını alacaktır. Cinlere olan inancı yerle bir etmek için cinlerin dünyasını alt üst edecektir. İnsanlar onlara inanmazsa, insanlar onları umursamazsa cinlerin otoriteleri sarsılacak; böylece dünya cinlerle perilerin egemenliğinden kurtulacaktır (Söğüt, 2016).

Samimi insanları cinlerin olmadığına inandırmak için cinlerin hışmına uğrayıp akıl hastanesine yatırılan beş hastayı Beş sevim Apartmanı'nın beş katına yerleştirir. Amacını bu hastaların yardımıyla gerçekleştirmeyi düşünür. Samimi hastalar üzerinde çalışırken bir taraftan da cinler hakkındaki hadisleri ve cinlerle ilgili tespitlerini günlüğüne yazmaya devam eder:

> "Hazreti Muhammed bir hadiste şöyle diyor:
>
> 'O, kanın damarlarda dolaştığı gibi, insan vücudunda dolaşır.

[…]

Cinler ışığın içine gizlenip bedenime sızmaya çalışıyor ve birtakım organlara işlemek istiyorlar.

Oralarda hastalık yaratacaklar.

Cinler her şeyi biliyorlar. Bilgi hırsızı cinperiler.

Bazen kulaklarıma olmadık şeyler fısıldıyorlar, beni yoldan çıkarmak istiyorlar.

Onlar insanı diledikleri şeye inandırırlar.

Cinler insanların en hassas organlarına kadar girer onları delirtirler. Beni delirtmek istiyorlar." (Söğüt, 2016)

Samimi cinlerden kaçmayı bırakarak onlarla yüzleşir:

"Ve dün gece apartmanı istila eden cinperi ordusunu gördüm.

Onlar, ateşten yaratılmış, ışık hızında hareket edebilen, gaz gibi girdiği maddenin şeklini alabilen tuhaf varlıklar.

Erkeği cin, dişisi peri.

[…]

"Yedi yüz ile bin beş yüz yıl arasında ömürleri var. Ölümleri yaklaştığında ihtiyarlıktan geriye, çocukluğa doğru giderler." (Söğüt, 2016)

Samimi araştırmalarına devam ederken cinler hakkındaki bilgisi de artar:

"Cinler, insandan kat kat ömürlü, cin akıllı kurnaz varlıklar... Herkesle başka türlü bağlantı kuruyorlar. Zaafları koklaya koklaya buluyorlar.

İçine cin giren insan genelde bu sırrı kimseyle paylaşmıyor. Bunu tembihleyen cinler...

Böylece insanların kafasının karışmasını, aklının çelinmesini engellemeye çalışıyorlar." (Söğüt, 2016)

Samimi'ye göre cinler ilişki kurdukları insanları korkutarak bu ilişkinin açığa çıkmasını engellerler. İnsanların korkutup insanların aklını kaçırtırlar. Akıl gidince açılan boşluktan zehirlerini insanların gönüllerine akıtırlar. Cinler ışık hızını aşabilen varlıklardır. İçine girdikleri bedene de zamanı şaşırtırlar. Sonunda Samimi cinlerin fiziksel hastalıkların da cinlerden kaynakladığı kanaatine varır:

"İşte bu yüzden cinler doğrudan doğruya fizyolojik hastalıklara sebep olabiliyor. Alyuvarlarımıza binip damarlarımızın içinde dolaşıyorlar. […] İnsanı isterlerse kanser yapıyorlar, isterlerse şizofren, isterlerse de katil." (Söğüt, 2016)

Samimi kandığını, kandırıldığını, kaybolduğunu, kaybedildiğini kabullenerek cinlere teslim olur. “Şeytan cinlerin kralıysa eğer benim başım artık şeytanla dertte. Benim başım artık kendimle dertte.” (Söğüt, 2016) diyerek aslında insanın cinlerden daha tehlikeli bir varlık olduğunu üstü kapalı itiraf eder.

Beş Sevim Apartmanı - Rüya Tabirli Cinperi Yalanları romanı aslında adından da anlaşılacağı üzere “cinperi yalanları”ndan başka bir şey değildir. Romanın sonunda çıkan yangında apartman yanar. İtfaiyeciler Samimi’nin yanmış cesedinden arta kalanları ceset torbasına doldururlar; ama mahallelinin bu apartmanda yaşadığına inandığı beş tuhaf insanın izine bile rastlamazlar. Bu romanda da cinlerle ilgili anlatılanların tamamen roman kahramanının zihninde yarattığı bir fantezi ya da halüsinasyon olduğu anlaşılır. İronik biçimde Samimi amacına ulaşmış, cinlerin aslında olmadığına okuru inandırmış olur.

CİN ÇARPMASI

Olay Örgüsü

Uğurcan Uygun’un Cin Çarpması romanında, İstanbul’da yaşayan lise son sınıf öğrencisi Zeynep üst komşularının kızı Şule’nin sinir krizleri ve sürekli gördüğü kabuslara çare aramak için ailesi Şule’yi İstanbul’un ücra bir kasabasındaki cinci hocaya götürürken onlara refakat eder. Cinci Hoca’nın evinin üst katındaki izbe bir odada Şule’yi babası ve Zeynep’i ağırlar. Zeynep cinci hocanın evinde birtakım tuhaflıklara tanık olur. Şule’nin babası Süleyman Hoca’ya ne olup bittiğini sorar. Cinci Hoca Amir kabilesi cinlerinden birinin kızına âşık olduğunu, kızdan karşılık bulamayınca da bedenini ele geçirip onu öldürmeye çalıştığını söyler. Sonrasında Zeynep İletişim Fakültesini kazanır. İlk dönemin sonunda bir korku kulübü kurmaya karar verir. Bölümden Aysun, Mert ve Begüm isimli üç öğrenci ile Zeynep bir korku kulübü kurarlar. İlk buluşmalarında Zeynep üç arkadaşına üzerinde Kitabü’l Azazil yazan birer dosya verir. 5. yüzyılda yazılan, cinler hakkında tüm bilinmeyenlerin bulunduğu Kitabü’l Azazil’de çok detaylı cin ve şeytan çizimlerinin yanı sıra en güçlü büyüler, tılsımlar ve cinlerle nasıl irtibata geçileceğinin yolları da yer alır. Kitabü’l Azazil’in kayıp iki nüshasının bir araya getirilmesiyle gizlenen bir büyünün açığa çıkarak, insanoğlunun görebileceği en büyük lanetin uyanacağı ve metafizik âlemde sürgün tüm şeytanların, iblislerin ve cinlerin fiziki âleme geçiş yaparak insanlığı yok edeceğine inanılır. Zeynep, Begüm, Aysun ve Mert bu kitabın peşine düşmeye karar verirler. Toplantıdan sonra Mert motosikletiyle eve giderken bir otobüsün altında kalarak can verir. Bir yıl sonra Aysun ve Begüm üniversiteyi bitirir. Okulda yalnız kalan Zeynep Cinci Hoca’yı aramaya başlar ama bulamaz. Begüm’ün mahalleden tanıdığı Latif Hoca’dan Zeynep’in geçmişte şahit olduğu olayın detaylarını anlatarak Cinci Hoca’nın kim olduğunu sorar. Latif Hoca, adı Haydar olan Cinci Hoca’nın iblisler tarafından ele geçirildiğini, bu işlerin tehlikeli olduğu için Begüm ve arkadaşlarının bu tür işlerden uzak durmalarını, Zeynep’i kendisine getirmelerini tembihler. Begüm ve Aysun, Zeynep’in evine giderler. Bir iblis Begüm’ü balkondan aşağı atarak öldürür. Zeynep okulu bitirir. Kısa sürede yüzbinlerce takipçisi olan bir medya fenomeni haline gelir. Bir takipçisinden aldığı bir mesajla yeniden Kitabü’l Azazil’in peşine düşer. Atıf Hoca Zeynep’i cinlerle iletişime geçen herkesin zarar göreceği konusunda uyarır. Latif Hoca Cuhennalar adlı büyük bir cin kabilesinin Zeynep’in peşinde olduğunu, Kitabü’l Azazil’i unutmasını, bu kitabın peşinde sadece insanların olmadığını söyler. Zeynep’in peşinde olan varlıklar Atıf Hoca’yı korkunç biçimde öldürür. Atıf Hoca’nın katili bulunamaz. Polis memuru Hasan Atıf Hoca cinayetinin kamera kayıtlarını defalarca izler. Kamera kaydında siyah çarşaflı bir kadının saniyenin binde biri kadar kısa bir sürede görünüp kaybolduğunu

fark eder. Hasan uzun araştırmalar yapar, kitaplar okur. Doğaüstü varlıklarla irtibatlı olduğu söylenen insanlarla tanışır. Hiçbir bilgi elde edemez. Yaptığı araştırmada Çengelköy cinayetinin yaşandığı günlerle aynı tarihte Nusaybin'de de benzer bir cinayet işlendiğidir. Hasan, durumu Asayiş Şube Müdürü'ne iletir. Hasan ücretsiz izne ayrılır. Akşam caminin yeni imamından bilgi almak için camiye gider. Caminin imamı Bekir'e olan biten her şeyi anlatır. Bekir Hasan'a kendisinin insanları cinlerin şerrinden koruyan bir Hüddam olduğunu, Hüddamların Müslüman cinlerin yoldaşı olduğunu, Müslüman cinler yardımıyla kafir cinlerin yapacakları tüm kötülükleri önceden öğrendiklerini anlatır. Tüm cin kabilelerinin Deccal gelmeden onun ordusunu hazırlamak için Kitabü'l Azazil'in peşinde olduklarını söyler. Kitabın iki nüshasının günümüze kadar ulaştığını, bir nüshasının Mardin yöresinde saklandığını, diğerinin ise "Hüddam"lar tarafından korunmak üzere İstanbul'a getirtildiğini ve muskalı bir lahidin içinde toprağa gömüldüğünü itiraf eder. Nusaybin'deki nüshanın hâlâ kayıp olduğunu da söyler. Bekir'le Hasan meseleyi çözmek için Nusaybin'e gelirler. Bekir Hoca Hasan'a Kitabü'l Azazil'in bir nüshasının, Nusaybin'de katliamın yaşandığı evin altında gömülü olabileceğini, cinlerden önce ona ulaşmaları gerektiğinden söz eder. Hasan, Bekir ve Nusaybinli Ömer Hoca Suriye sınırına yakın bir köyde bulunan Hüddamlar Tekkesi'ne giderler. Hazırlıklar tamamlanıp katliamın yapıldığı evde kazı hazırlıklarına başlanır. Eski Mısır'da ve Anadolu'nun tarih öncesi dönemlerinde yapılan bir ritüeli uygularlar. Bekir Hoca Kitabü'l Azazil'i bulmak için toprağı kazmaya başladığında kendini bir çölde bulur. Alnından iki yana doğru boynuzlar uzanan, her yeri yanmış, etleri parça parça dökülen yaratık İbn-i Cuhaşe olduğunu ve Ademoğlu'nun cinlere yaptıklarının hesabını vereceği anın çok yakın olduğunu söyler. Bekir'in Kur'an'dan bir ayet okumaya başlamasıyla çölün ortasında kocaman bir delik açılır kendisi dışındaki herkes bu deliğe sürüklenir. Son kum tanesi deliğe girdiğinde elinde Kitabü'l Azazil'in elinde olduğunu görür. Bekir Hoca ve Hasan Kitabü'l Azazil'i İstanbul'a getirirler. İstanbul'a vardıklarında Zeynep'in konakta Cinci Haydar tarafından feci biçimde öldürüldüğünü öğrenirler. Bekir ve Hasan caminin minare odasının altında yer alan bir tünelden konakta Kitabü'l Azazil'in diğer nüshası bulunan lahitin olduğu odaya yürürler. Bekir lahit odasının kapısını açtığında şiddetli bir yangınla karşılaşır. Arkasında kalan Bekir ateşin içinde beliren yaratığın darbesiyle merdivenlerden yuvarlanır, kafatası çatlar ve ölür. Bekir lahitin tam önünde duran şeytanı görür. Odadaki ateş ve şeytanın ateşi sönünce şeytanın şeyhten başkası olmadığını anlar. "Berzah Âlemi'ndeki ebedi yangınlar seni bekliyor." diyerek Bekir'in koynunda sakladığı Kitabü'l Azail'i alır (Uygun, 2020).

Cin Çarpması Romanında Cinlerin Ele Alınış Biçimi

Azazil "İslâmî literatürde şeytan veya iblisin bir diğer adı"dır (Tuğ, 1991). Bazı İslam âlimlerinin Kur'an tefsirlerinden hareketle "üreyip çoğalmakla meleklerden ayrılan ve cin-şeytan kümesine giren varlıklar, aslında insanlar gibi iyisi, kötüsü bulunan cinlerdendir (Tuğ, 1991). İslam öncesi Arap toplumunda da cinlere inanılmakta ve "[…] genel olarak ruhanîlere [görünmeyen varlıklar, U.A.] "el-cin", insanlarla beraber evlerde bulunanlara "Âmir", çocuklara musallat olanlara "ervah", çok kuvvetli olanlarına "ifrit", çirkin ve kötü şeyler yapana "şeytan", şeytanlıkta aşırı gidenlere "mârid" demektedirler (Polat, 2015). Bu makale için incelediğimiz cinler hakkında yazılmış detaylı makalelerde (Polat, 2015; Düzgün, 2012; Aydın, 2021; Yalçınkaya, 2020; Yeşilyurt, 2018) "el ebyaz" ve "el ervah" sözcüklerine sadece Emanullah Polat'ın "Cin Suresi Perspektifinde Cinlerin Varlığı" isimli makalesinde İslam öncesi Araplarda cin inancı bahsinde rastlanmaktadır. "Cuhenna kabilesi", "Hüddamlar" ve "Kitabü'l Azazil" (Uygun, 2020) gibi romanda geçen detaylar hakkında kaynaklarda bilgi yoktur. Fakat internetteki bir popüler kültür sitesinde Kitabü'l Azazil hakkında bir yazı çıkmıştır Onedio (2017) adlı internet sitesindeki bu yazının başlığı, "Cinler Tarafından

Yazıldığı Söylenen ve Dünyada Sadece İki Kopyası Bulunan Yasaklı Kitap: Kitabü'l Azazil"dir. Cin Çarpması romanı, Ekim 2020'de yayımlanmıştır. Romanda Kitabü'l Azazil (Şeytanın Kitabı) hakkında anlatılanlarla Onedio'da yayımlanan yazıdaki bilgiler birebir örtüşmektedir.

Cin Çarpması romanında İbn-i Cuhaşe adlı cin tarafından yazıldığı söylenen kitabın iki cildi bir araya getirildiğinde kitabın içinde özel bir tılsımla saklanan büyü açığa çıkacak, "insanoğlunun görebileceği en büyük lanetin uyanacağı ve metafizik âlemde sürgün kalan tüm şeytanların, iblislerin ve cinlerin fiziki âleme geçiş yaparak insanoğlunun hükmüne son vereceğinden söz edilir (Uygun, 2020). "Çoğunlukla inançsız kafirler olan bu varlıklar, sanıldığı gibi izbe, karanlık ve su kenarlarında değil de ağırlıklı olarak insanların içinde onlara en yakın olabilecekleri yerde yaşa[r]" (Uygun, 2020).

Cinler hakkında Kur'an'dan da ayetler zikredilir:

"Bak çocuğum, 'Âlemlerin Rabbi olan Yüce Allah Zariyat Suresi'nde der ki: 'Ben cinler ve insanları, başka değil, sırf bana kulluk etsinler diye yarattım.

[…]

Yine Cin Suresi'nin 6. Ayeti'nde şöyle buyuruyor Yüce Allah: 'Doğrusu insanlardan bazı kimseler, cinlerden bazılarına sığınırlardı da cinler onların taşkınlıklarını artırırlardı'" (Uygun, 2020).

Cinler Müslüman ve kâfir olarak iki farklı gruba ayrılır. Romandaki kötü cinler Amir kabilesinden ve Cuhenna kabilesinden kâfir cinlerdir (Uygun, 2020). Allah'ın hak dininden şaşmayan, şeytanın kölesi olmayan Müslüman cinler Müslümanlara yoldaşlık ederler. Ateşten yaratılmış bu yaratıkların bazıları ibadet ederler, bazıları da insanları doğru yoldan ayırmaya hatta insanlara zarar vermeye çalışırlar (Uygun, 2020). Cinlerle mücadeleyle görevli Hüddamlar onları ajan olarak kullanır. İblislerin, İfritlerin, El-Ebyazların, Ervahların ve daha nice kâfir cin kabilesinin içinde onlar gibi yaşar ve onların kumpaslarını Hüddamlara haber verirler (Uygun, 2020). Kafir cinler ise Kitabü'l Azazil'in peşindedir. Amaçları Deccal gelmeden onun ordusunu yeryüzüne çıkartmak ve hazır etmektir (Uygun, 2020). Kur'an ayetleri belli başlı dualar ceylan derisine yazıldıktan sonra yakılıp bu ateş evlerin içinde dolaştırıldığında cinler evlerden uzaklaştırılır.

Cinler daha çok korkunç varlıklar olarak tasvir edilir:

"Kara çarşaflı iblis paramparça olmuş yüzü ve alev saçan gözleriyle tam karşısında duruyordu. Yanmış vücudundan yanık et kokusu yüzünden neredeyse bayılacaktı. […] Çürümeye yüz tutmuş bir ölü mezarından kalkıp gelmiş gibiydi. […] Ellerinden damlayan kanlar yere düşer düşmez kayboluyordu. Ayakları yoktu. Durduğu yerde vahşi hayvanlar gibi uğuldamaya başladı" (Uygun, 2020).

"Bazen öyle işler yaparlar ki sadece eğlenmek için, insana kendi dışkısını yedirip geçip karşısına gülerler hafazanallah" (Uygun, 2020).

Romanda cinler insanlara fiziksel anlamda korkunç zarar verir:

“[…] Tam odanın kapısını açmaya hazırlanıyordu ki içerideki kadınların kulakları sağır eden korkunç çığlıkları duyulmaya başladı. […] Gülsüm kanlar içinde yerde yatıyordu. […] Karısından akan kanlar odanın kapısına kadar süzülmüş, ayakuçlarına değiyordu. Gülsüm’ün yüzüne bakmak için ona doğru bir adım daha attı. Ağzı parçalanmış gibiydi. Çene kemikleri kırılmış, yüzü yırtılmışçasına aşağı sarkmıştı. Gözlerinin tamamı donuk beyaz renge bürünmüştü.

[…] Kadının burnundan önce bir iki damla kan geldi ve ardından oluk oluk kan boşalmaya başladı. […] Kadının yerden yükselip hızla duvara çarptığını gördü önce. Düşer düşmez dizlerinin üstünde doğrulmaya çalışıyorsa da yapamıyordu. Sanki görünmeyen bir el, koca bir hançerle suratına boydan boya bir kesik açtı. Aldığı darbenin şiddetiyle aynı zamanda boynu da kırılmıştı. Vücudundan çıkan kırılma sesleri dışarıdan da duyuluyordu.” (Uygun, 2020).

Roman kahramanlarından Zeynep’in cinci hocanın evinde karşılaştığı cin de korkunçtur:

“[…] Ne olduğunu anlayamadan karşısında bir çift kırmızı göz belirdi ve sanki içleri alev alev yanıyordu. Çok geçmeden gözleri aniden korkunç bir yüzle çevrelendi ve karşısında beliren yaratık Zeynep’e doğru hareket etmeye başladı. Neredeyse burun buruna geldiklerinde yaratığın yüzünden et parçalarının koptuğunu ve her yerinden irin aktığını gördü.” (Uygun, 2020).

Cin Çarpması’nda cinlerle ilgili olarak anlatılan cinlerin “Deccal gelmeden onun ordusunu yer yüzüne çıkarmak ve hazır etmek…” (Uygun, 2020) bilgisi, incelediğimiz cinler hakkında yazılan makalelerde hiç yer almayan, kurgusal bir bilgidir. Romanın sonunda yer alan bir paragraftan cinlerin her insanı ele geçirebileceği veya istedikleri her insanın suretine bürüneceğini öğreniriz:

“Lahit odasında olduğunu fark etti. Şeytan lahitin tam önünde kıyama durur gibi duruyordu. Şeytanın da ateşi söndükten sonra simsiyah cüppesi, siyah uzun sarılmış sarığı ve bembeyaz sakallarıyla Efendi Hazretleri tam karşısındaydı.” (Uygun, 2020).

SONUÇ

Siccîn ve Beş Sevim Apartmanı - Rüya Tabirli Cinperi Yalanları romanlarında cinler bir hayal veya halüsinasyon eseri gibi, Cin Çarpması romanında ise gerçek birer varlık gibi ele alınır. Her üç romanda da temel hareket noktası cinler hakkında Kur’an’daki ayet ve surelerden yararlanılmasıdır. Her üç romanda da olayı inandırıcı kılmak için cinler hakkındaki ansiklopedik bilgi de kurguya dahil edilir. Siccîn ve Beş Sevim Apartmanı’nda cinlerin bir hayal ya da halüsinasyon olduğu ortaya konurken Cin Çarpması’nda böyle bir yola başvurulmaz.

Her üç romandan cinlerin “zeki varlıklar oldukları, insanlardan çok daha uzun ömürlü oldukları, istedikleri surete bürünebildikleri, ateşten yaratıldıkları, iyiler (Müslüman) ve kötüler (kafir) olmak üzere iki gruba ayrıldıkları gibi pek çok şey öğreniriz. Cinler hakkında her üç romanda da halk anlatılarında yer alan Felak ve Nas surelerini okuma, üzerlik otuyla cinlerden korunma, tekinsiz yerlerde dolaşmanın cinlerle karşılaşmaya yol açabileceği gibi klasik inanışlara da yer verilir.

Her üç romanda da cinler hakkında dinî kaynaklarda ve halk söylencelerinde anlatılanlardan farklı şeyler söylenmez. Hemen her üç romanda da cinler birbirine çok benzer niteliklere ve

yeteneklere sahiptir. Her üç romanın yazarının da cin kavramına kattığı özel bir anlam ya da nitelik yoktur. Cinler her üç romanda da birer figür olmaktan öte gidemez. Her üç romanda da cinler insanların cinlere baktığı perspektiften ele alınır. Oysa biz okur olarak bu romanlarda cinler birer tip değil de karakter olarak ele alınsaydı ne olurdu diye merak ederiz. Bu romanlarda (ve tabii diğer Türk korku romanlarında) cinlerin bir roman kahramanı olarak ne düşündüğüne, ne hissettiğine asla yer verilmez. Yani cinler genelde Türk korku romanlarında özelde de incelediğimiz bu üç korku romanında birer "tip" olmaktan, birer yalınkat figür olmaktan ileri gitmez. Romanı roman yapan esaslı kavramlardan olan "çatışma"da cinler pasif birer unsur olarak kalır. Bu kadar zeki, uzun ömürlü, derin bilgiye sahip, istediği surete bürünebilen, haklarında binlerce söylenti olan gizemli ve kadîm varlıklar olan cinlerin daha yaratıcı, daha şaşırtıcı biçimlerde ele alınabilir; cinlerle insanların karşılaşmalarına ait halk hikâyeleri romanlara daha ustaca yerleştirilebilirdi.

Beş Sevim Apartmanı - Rüya Tabirli Cinperi Yalanları romanında cinler bir "korku" ögesi olmaktan çok "fantastik" bir öge, bir "gizem" ögesi olarak kullanılmış; okurda korku duygusu uyandırmaktan çok merak uyandıran bir tema olarak kalmıştır. Siccin - Amel Defteri ve Cin Çarpması romanlarında ise cin temasının nispeten korku uyandırdığı söylenebilir. Ama Beş Sevim Apartmanı - Rüya Tabirli Cinperi Yalanları romanı hariç diğer iki romanda kurgusal düzeyde "inandırıcılık" kavramının zayıf olduğunu, dolayısıyla okurda amaca uygun düzeyde korku duygusu uyandırılamadığını söyleyebiliriz. İncelediğimiz tüm korku romanlarında bu inandırıcılık -tabii bunun yanında etkileyicilik- konusunun -genel anlamda- zayıf olduğu, bu yüzden de Türkiye'de korku romanlarının henüz dünyanın diğer ülkelerindeki popüler korku romanları düzeyine eriş(e)mediği söylenebilir.

KAYNAKLAR

Söğüt, M. (2019). *Beş sevim apartmanı - rüya tabirli cinperi yalanları*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Uygun, U. (2020). *Cin çarpması*. Ankara: Beyaz Fil Yayınları.

Güçlü, Ş. (2019). *Dabbe - amel defteri*. İstanbul: Hiç Yayınları.

Aydın, H. (2017). Dinî kaynaklar ve kültür bağlamında cinleri anlamak. *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi*, 21(3), 1623-1670.

Alptürker, İ. G. (2013). *Nevşehir efsaneleri üzerine bir araştırma (inceleme-metinler)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisan Tezi, Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.

Aydın, Ş. (2021). Kur'ân ayetleri bağlamında 'cin' algısı hususunda farklı yaklaşımlar. *İlhya Uluslararası İslam Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 289-320.

Balıkçı, Ş. (2023). Mardin sahası demonik varlık anlatıları. *Folklor Akademi Dergisi*, 6 (2), 778-792.

Beyaz, D. (2018). *Türk halk kültüründe cinler*. Yayımlanmamış Yüksek Lisan Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

Çobanoğlu, Ö. (2021). *Türk halk kültüründe memoratlar ve halk inançları*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Duvarcı, A. (2005). Türklerde tabiat üstü varlıklar ve bunlarla ilgili kabuller, inanmalar, uygulamalar. *Bilig*, 32, 125-144.

Düzgün, Ş. A. (2012). Dinsel ve mitolojik yönleriyle cin ve şeytan algımız. *Kelam Araştırmaları,* 10(2), 11-30.

Gözelce, D. K. (2022). Türkiye sahası efsane ve memoratlarında cin tasavvuru. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 30, 719-757.

Kızıloğlu, M. (2013) *Tortum ve köylerinde derlenen memoratlar üzerine bir araştırma*, Yayımlanmamış Yüksek Lisan Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
Kolot, B. (2019). Demirci köyü (Trabzon/Akçaabat) örneğinden hareketle dışarşerliler etrafında şekillenen inançlar. *Âşık Seyrânî ve Türk Kültürü Kongresi- 3. Kitap Türk Kültürü Bildirileri* (ss. 262-267). Kayseri: Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları.
Kolot, B. (2021). Halk anlatılarından örneklerle 'cin çarpması' vakaları. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 86, 141-157.
Mengi, N. (2023). Bir gotik roman: Buhran gecesi. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 2, 834-846.
Polat, E. (2015). Cin suresi perspektifinde cinlerin varlığı. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(53), 337-365.
Sarpkaya, S. (2014). *Türkiye sahası masal ve efsanelerinde demonolojik varlıklar*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
Sıbıç, B. (2020). Tabiatüstü varlıkların Türkiye Türkçesindeki görünümleri: cin, şeytan örneği, *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, 15(40), 1234-1235.
Sipahi, A. (2006). *Türk halk inançlarında büyü ve büyü ile ilgili uygulamalar*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
Şirin, T. (2009). Metafizik varlıklardan cinlere inancın psiko-sosyal boyutları. Ed. Sami Erdem, *Genç Akademisyenler İlahiyat Araştırmaları Sempozyumu*, İstanbul: Marmara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 653-668.
Tunçtan, B. (2018). *Suat Derviş'in hayatı, edebi kişiliği ve romanlarında gotik özellikler (korku edebiyatı)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bitlis.
Yalçınkaya, M. (2020). İlâhi dinlerin cin kavramı algısı: genel bir yaklaşım. *Pearson Journal of Social Sciences & Humanities*, 5(7), 170–183.
Yeşil, N. (2009). *Nezihe muhiddin, kadın gotiği ve gotik kahramanlar*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
Yeşilyurt, T. (2018). Kuran'da cin, melek ve şeytan. *Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2(1), 9-21.
Yücesoy, V. Ö. (2007). *Korku edebiyatı (gotik edebiyat) ve Türk romanındaki örnekleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
https://islamansiklopedisi.org.tr/illiyyin erişim tarihi: 09.04.2023
https://islamansiklopedisi.org.tr/azazil erişim tarihi: 09.04.2023.
https://islamansiklopedisi.org.tr/azazil erişim tarihi: 09.04.2023.
https://onedio.com/haber/cinler-tarafindan-yazildigi-soylenen-ve-dunyada-sadece-iki-kopyasi-bulunan-yasakli-kitap-kitabu-l-azazil-791042 erişim tarihi: 21.04.2024
https://tr.wikipedia.org/wiki/Bram_Stoker'dan_Dracula erişim tarihi: 16.04.2024.
https://www.beyazperde.com/diziler/dizi-3345/ erişim tarihi: 16.04.2024.
https://tr.wikipedia.org/wiki/Alacakaranl%C4%B1k_Efsanesi_(film_serisi) erişim tarihi: 16.04.2024
https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf/kuran-meal-2/cin-suresi-72/ayet-1/diyanet-isleri-baskanligi-meali-1 erişim tarihi: 26.03.2024
https://www.kuranvemeali.com/zariyat-suresi/56-ayeti-meali erişim tarihi: 26.03.2024.

EXTENDED ABSTRACT

The "fear" motif has a wide place in Anatolian oral culture. The origins of these fear-based stories and legends actually date back to Central Asia. Lunar and solar eclipses, lightning, major natural disasters, dangerous wild animals, difficult winters, drought, enemy attacks, other unexplained natural events, epidemics of infectious diseases and the phenomenon of death can be counted as the effective reasons for the emergence of horror stories in the ancient Turkish society. After the Turks settled in Anatolia, the existing culture of fear became even richer under the influence of Islam and the different societies they interacted with in Anatolia (Kurds, Arabs, Byzantines, Armenians, Greeks, Jews, etc.). This culture continues to be enriched with elements from Mesopotamian mythology (Babylonian, Sumerian, Akkadian, etc.). Especially the surahs and verses in the Quran about beings such as devils, jinn, Gog and Magog, lead to the enrichment of this culture of fear. On the other hand, after the conquest of the Balkans, horror elements such as "vampire, ghost, witch", which were common in the Balkan geography, were included in the Anatolian horror culture. Turkish communities living in the Caucasus also brought their own horror stories with their migration to Anatolia throughout history. All these developments create a literature of horror stories in Anatolia that is rare in the world. In addition to these stories and legends, Turkish fairy tales also contribute greatly to horror literature (Sarpkaya, 2014). In the novels Siccîn and Beş Sevim Apartmanı - Rüya Tabirli Cinperi Yalanları, demons are treated as a dream or hallucination, and in the novel Cin Çarpması, they are treated as real beings. The main starting point in all three novels is the use of verses and suras in the Quran about jinn. In all three novels, encyclopedic information about demons is included in the fiction to make the event believable. While it is revealed that the jinn are a dream or hallucination in Siccin and Beş Sevim Apartmanı, such a method is not used in Cin Çarpması. We learn many things from all three novels, such as that jinn are intelligent beings, that they live much longer than humans, that they can take on any form they want, that they are created from fire, and that they are divided into two groups: the good ones (Muslims) and the bad ones (infidels). In all three novels about jinn, classical beliefs such as reading the Surahs Falaq and Nas, which are included in folk narratives, protection from jinns with the herb, and wandering around in eerie places can lead to encountering jinns, are also included. In all three novels, things are said about demons that are different from what is said in religious sources and folk legends. In almost all three novels, the demons have very similar qualities and abilities. There is no special meaning or quality that the authors of all three novels add to the concept of genie. Jinns are nothing more than figures in all three novels. In all three novels, demons are discussed from the perspective from which people view demons. However, as readers, we wonder what would happen if the demons were treated as characters rather than types in these novels. In these novels (and of course in other Turkish horror novels), what the djinn thinks and feels as a novel hero is never included. In other words, demons are no more than a "type", a simple figure, in Turkish horror novels in general and in these three horror novels we have examined in particular. The demons remain passive elements in the "conflict", which is one of the essential concepts that make a novel a novel. Jinns, who are intelligent, long-lived, have deep knowledge, can take on any shape they want, and are mysterious and ancient creatures with thousands of rumors about them, can be handled in more creative and surprising ways; Folk stories about encounters between humans and demons could have been placed more skillfully in novels.

In the novel Beş Sevim Apartmanı - Rüya Tabirli Cinperi Yalanları, the jinn are used as a "fantastic" element, a "mystery" element rather than a "horror" element; It remains a theme that arouses curiosity rather than arousing fear in the reader. In the novels Siccin - Amel Defteri and Cin Çarpması, it can be said that the theme of jinn arouses relatively fear. But we can say that, except for the novel Beş Sevim Apartmanı - Rüya Tabirli Cinperi Yalanları, the concept of "believability" at the fictional level is weak in the other two novels, and therefore the reader cannot be aroused at a level of fear appropriate to the purpose. It can be said that in all the horror novels we have examined, this issue of credibility - and of course impressiveness - is generally weak, and therefore horror novels in Turkey have not yet reached the level of popular horror novels in other countries of the world.